

різноманітні прийоми, що дозволяють досягти адекватності перекладу та вирішити конкретні прагматичні завдання, запобігти перевантаженості тексту малознайомими чи зовсім незнайомими для читача відомостями. Отримані висновки можуть бути застосовані в перекладацькій практиці при роботі з художніми текстами, а також в подальших дослідженнях.

Ключові слова: художній текст, англійська мова, українська мова, переклад, класифікація національно-культурних компонентів.

REFERENCES

- Вайсгерберг Й. Л. Родной язык и формирование духа / пер. з нем. О. Радченко. Москва : Едиториал УРСС, 2004. 232 с.
- Гуревич П. С. Культурология : учебник для студентов вузов. 2-е изд. Москва : Омега-А, 2010. 427 с.
- Зализняк А. А. Многозначность в языке и способы её представления. Москва : Языки славянской культуры, 2006. 672 с.
- Марковина И. Ю., Сорокин Ю. А. Культура и текст. Введение в лакунологию : учеб. пособие. М. : ГЭОТАР-Медиа, 2010. 144 с.
- Миньяр-Белоручев Р. Как стать переводчиком? М. : Готика, 1999. 176 с.
- Тайлор Э. Б. Первобытная культура / пер. с англ. Москва : Политиздат, 1989. 573 с.
- Томахин Г. Д. Реалии — американизмы: пособие по страноведению : учеб. пособие для институтов и фак. иностр. яз. М. : Высш. шк., 1988. 239 с.
- Stockett K. The Help. Penguin books, 2009. 200 p.

Стаття надійшла до редакції 5.07.2022

УДК 81,25:340.113(045)

ЮРИДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В ПАРАДИГМІ СУЧАСНИХ ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИХ АСПЕКТІВ

Олександра Попова

доктор педагогічних наук, професор, декан факультету іноземних мов
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна
e-mail: alex-popova@ukr.net
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6244-5473>

Валерія Краснюк

здобувачка вищої освіти за другим (магістерським) рівнем зі спеціальності
035 Філологія Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна
e-mail: kenerim2@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1896-074X>

АНОТАЦІЯ

Стаття має оглядовий характер і присвячена сучасним дослідженням у сфері юридичного перекладу. Розглядаються основні завдання перекладача та проблеми, які виникають під час перекладу текстів з юриспруденції. Аналіз матеріалу дає підстави припустити, що юридичні переклади в основному виконуються професіоналами з юридичною освітою. Тексти вихідною та цільовою мовами розглядаються в абсолютно різних правових системах, що зумовлює використання різних формулювань для кожної мови. Встановлено, що водночас ці посилання повинні бути зрозумілими для обох сторін і мати однакове значення. У статті акцентується необхідність володіння перекладачем знаннями законів не тільки своєї країни, а й країни вихідної мови. Виявлено фактори, які разом визначають специфіку юридичного перекладу та свідчать про те, що юридична сфера вимагає від перекладачів особливої акуратності та глибоких знань і є однією з найскладніших для них.

Під час аналізу визначено, що найпоширенішими проблемами, з якими зіштовхуються фахівці в галузі юридичного перекладу, є відсутність

глибоких знань у досліджуваній сфері, розбіжності в законодавчих системах та лінгвістичних традиціях країн, недостатня кількість готових та усталених відповідників.

Ключові слова: *особливості юридичного перекладу, термін, труднощі перекладу, юридичний текст, еквівалент, адекватний переклад, документи, правовідносини.*

Вступ. Переклад юридичної термінології був та залишається предметом досліджень багатьох науковців і потребує подальшої наукової роботи в цій сфері. Труднощі перекладу термінів, що репрезентують юридичні поняття іншомовної національної юридичної термінологічної системи, головним чином зумовлені ефектом інтерференції міжмовної термінології. Серед супутніх питань, які виникають у зв'язку з цим, головним є доцільність наповнення термінологічних одиниць української юридичної терміносистеми за рахунок усталених відповідників. Незважаючи на стрімкий розвиток перекладацької терміносфери та термінознавства, цей пласт спеціальної лексики ще не досконало описаний англійською та українською мовами.

Юридична термінологія — це складна галузь дослідження, яка маніфестує мову, що використовується для передачі правових понять і принципів. Ця мова є специфічною для конкретної правової системи та використовується в процесі аналізу та тлумачення цієї системи. Мета юридичної термінології полягає в тому, щоб дати можливість адвокатам і суддям, які її застосовують, точно проаналізувати значення та мету закону. У юридичній термінології існує багато термінів, і їх потрібно точно перекладати, щоб вони могли передавати саме оригінальне значення різними мовами. Це ускладнює розуміння правової системи, але належний юридичний переклад може зробити її набагато легшою для розуміння.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю вивчення питання перекладу юридичної термінології, яке на сьогоднішній день недостатньо досліджено в сучасному перекладознавстві.

Метою роботи є пошук нових методів, що допоможуть полегшити та покращити роботу з перекладу юридичної термінології для перекладачів.

Матеріали та методи. Матеріал дослідження склали англомовні юридичні словники, українські тлумачні словники, наукові праці

А. М. Гумовської та В. І. Карабана, роботи їх попередників та сучасників. У статті було використано аналіз способів та прийомів перекладу юридичної термінології, методи суцільної вибірки та семантико-компонентного аналізу.

Результати та дискусія. Розвиток соціально-економічних, культурних та економічних відносин на міжнародному рівні вимагає ефективної взаємодії всіх учасників процесу. Однією з проблем у цій сфері є переклад юридичних документів різних жанрів. Серед основних документів можна виділити правові акти (закони та їх проекти, постанови, угоди тощо), нормативні акти (угоди, контракти, розписки, доручення, сертифікати тощо), теоретичні тексти (статті, огляди, навчальні посібники), судові документи (судові рішення, угоди, свідчення тощо), відповідні звіти та газетні статті. Багато з перерахованих вище документів класифікуються як шаблонні, оскільки вони містять багато кліше та усталених фраз. Переклад текстів, що стосуються різних галузей права і використовуються для обміну правовою інформацією, називається юридичним перекладом.

Граматичні труднощі перекладу текстів за професійним спрямуванням неодноразово потрапляли в центр уваги науковців-перекладачів з України та за її межами. Так, В. І. Карабан розглядає граматичні особливості перекладу науково-технічних документів англійською мовою, а І. В. Корунець окреслює проблеми перекладу документів, інформаційних, науково-популярних і науково-технічних текстів. Наразі дослідження присвячені відтворенню лексико-семантичних особливостей юридичних термінів мовами перекладу, когнітивній і прагматичній адаптації юридичних текстів, юридичним і формально-семантичним параметрам юридичних документів у контексті тексту — централізовані підходи.

У будь-якій мові значна частина словникового складу належить до термінологічної лексики, кількість якої постійно збільшується. Термінологічний словник включає слова, об'єднані в мові під загальною назвою «термін». Термін — «це спеціальне слово або словосполучення, що вживається для вираження поняття в будь-якій галузі знань — науці, техніці, суспільно-політичному житті, мистецтві, юриспруденції тощо» (Карабан, 2004).

Розвиток соціально-економічних, культурних та економічних відносин на міжнародному рівні вимагає ефективної взаємодії всіх учас-

ників процесу. Однією з проблем у цій сфері є переклад різного роду юридичних документів. Серед основних документів виділяємо такі:

- ✓ правові акти (закони та їх проекти, постанови, угоди тощо);
- ✓ нормативні акти (угоди, контракти, розписки, доручення, сертифікати тощо);
- ✓ теоретичні тексти (статті, огляди, навчальні посібники тощо);
- ✓ судові документи (судові рішення, угоди, свідчення тощо), відповідні звіти та газетні статті.

В основному більшість з вищенаведених документів можемо класифікувати як шаблонні, оскільки для них є характерною вживаність багатьох усталених виразів та кліше. Переклад текстів, що охоплюють різні галузі права і використовуються для обміну правовою інформацією, прийнято називати юридичним перекладом. Перш за все вважаємо за необхідне перелічити основні ознаки документів і правових текстів. Офіційний стиль юридичних текстів характеризується нейтральним викладом фактів, майже повністю позбавленим емоційних елементів і, як правило, без додаткових асоціацій. Таким текстам характерні стислість, інформаційна насиченість, точність і ясність формулювань, форми і структури, високий ступінь абстрактності правових понять. Що стосується будови самих речень, то вони, як правило, довгі і багатоскладні, характеризуються особливою синтаксичною структурою, громіздкими переходами, великою кількістю пасивних структур, великою кількістю сполучників, великою кількістю вступних слів. Тексти є унікальними за своєю мовною репрезентацією, з наявністю специфічних лексичних структур, лексичних моделей і мовної реальності (у широкому розумінні реальність — це слова, які використовуються для вираження понять, яких немає в іншій мові, а також нерівнозначних слів). Такі тексти часто мають історичні та культурні передумови (Корунець, 2008).

Виникає питання: «З якими ж труднощами перш за все стикаються на своєму шляху перекладачі цього напрямку?» Крім певних складнощів термінологічного апарату для таких текстів, передусім, часто бракує готових або усталених відповідників, а в деяких випадках не вдається знайти точні, адекватні переклади. При перекладі юридичних текстів можна виділити кілька важливих факторів, які необхідно враховувати. У своїй роботі перекладачі повинні дотримуватися певних принципів і характеристик юридичного дискурсу.

Важко також врахувати відмінності у трактуванні різних явищ, мовні та культурні відмінності країн, загальний практичний потенціал, мовні звички носіїв мови, не порушуючи при цьому повного та всебічного розуміння юридичних документів.

У юридичних текстах і документах слід бути обережним, наприклад, у разі збереження оригінального написання — це назви іноземних друкованих видань, скорочені назви товарних марок, іншомовні слова та речення. У тексті перекладу спеціальні терміни і топоніми замінюються їх українськими відповідниками; імена та прізвища, артиклі та прийменники в іноземних прізвищах, назвах фірм, підприємств, монополій, торгових та акціонерних товариств, профспілок. Прийменники в назвах компаній, назвах машин тощо транскрибуються. Для полегшення завдання перекладу таких текстів перекладачеві можуть стати в нагоді юридичні та тлумачні словники, глосарії, довідники та енциклопедії, бази даних, наукова література в широкому та вузькому розумінні, законодавчі документи, нормативні акти, консультації тощо.

Можна виділити основні завдання перекладача юридичних текстів. В першу чергу, це виконання загальної мети тексту та дотримання правових умов (загальноприйнятих для носіїв даної мови мовних одиниць: стійких оборотів, форм, структур тощо). Основні вимоги, яким повинен відповідати якісний переклад будь-якого документа, це точність, стислість, ясність і літературність. Для того, щоб адекватно перекласти будь-яку правову інформацію, мова юридичного перекладу має бути особливо точною, зрозумілою і надійною, а сам переклад повинен мати високу комунікативну еквівалентність, тобто являти собою повноцінну заміну тексту з точки зору функцій, змісту та забезпечення однаковим і точним розумінням тексту реципієнтами. Однак рівноправність за впливовістю часто досягається лише за рахунок структурно-семантичної відповідності.

Тим не менше, щоб досягти найкращого комунікативного ефекту для кожної з перелічених категорій, перекладачі повинні по-різному будувати стратегії обміну повідомленнями. Так, наприклад, у випадку перекладів, спрямованих на ознайомлення широкої аудиторії з певними правовими питаннями, зрозумілість і стиль можуть бути важливішими за точність подачі інформації, тоді як у випадку перекладів важливих юридичних документів точність може мати більш важливий запит.

Перш за все, слід звернути увагу на стилістичні характеристики правових текстів, зокрема законів, проектів законів, указів, додаткових положень, міжнародно-правових конвенцій. Закони на різних мовах досить однорідні за типологією, і тільки юристи можуть їх правильно тлумачити і редагувати. Основними ознаками англійської юридичної мови вважають велику кількість складнопідрядних речень з двома і більше залежними, домінування іменникових словосполучень, використання французьких і латинських запозичень, загальної лексики з вузькоспеціальними значеннями тощо.

A person who has committed any illegal act will be held accountable before the law. Depending on the type of offense, an investigation is conducted, as a result of which a court session should be convened to pass a sentence. / Особа, яка вчинила будь-яке незаконне діяння, буде притягнута до відповідальності перед законом. Залежно від виду правопорушення проводиться розслідування, в результаті якого має бути скликано судове засідання для винесення вироку.

Що стосується лексичного питання перекладу, то воно пов'язане зі способом передачі термінів, інтернаціоналізмами, вільними словосполученнями, багатозначністю та безеквівалентними одиницями. Терміни зазвичай перекладаються в однині: (*offense* — правопорушення, *criminal law* — кримінальне право, *plaintiff* — позивач), а іноді передаються описово (наприклад, *venireman* — член сформованого складу присяжних, *assault* — образа та погроза фізичним насильством). Інтернаціоналізми правової тематики транслітерують або транскрибують у мові перекладу (наприклад: *contract* — контракт (або використовують український синонім — договір), *civil* — цивільний, *appeal* — апелявати, *diminished capacity* — обмежена кримінальна відповідальність).

У більшості випадків переклад юридичних текстів вимагає від перекладача особливих лінгвістичних навичок, щоб знайти в мові перекладу еквівалент понять, які використовуються в оригінальному тексті. Необхідно пам'ятати, що текст юридичного перекладу буде використовуватися в рамках іншої правової системи, а отже використовуватиметься її специфічне правове формулювання. Редагування є одним із важливих етапів перекладу документів. Переклади юридичних документів мають бути перевірені юристом.

При перекладі англійськомовні юридичні терміни, важливе значення має «переклад власне юридичних термінів, значення яких в конкрет-

них правових документах визначається лінгвокультурологічними особливостями» [Гамзатов, 2004], у зв'язку з чим виникає питання про якість перекладу. Відповідно до положень «Енциклопедичного юридичного словника» юридичні терміни поділяються на три різновиди за ознакою «зрозумілості»:

1. Загальнозначущі терміни характеризуються тим, що вони вживаються в повсякденному вжитку і зрозумілі усім, до цієї групи термінів належать, наприклад: *accomplice, accreditation*.

2. Спеціальні юридичні терміни володіють особливим правовим змістом (і, напевно, зрозумілі далеко не всім, а лише фахівцям в галузі права), наприклад: *coerced acquiescence, to retaliate accusation*.

3. Спеціально-технічні терміни відбивають область спеціальних знань — техніки, економіки, медицини тощо (це терміни, що мають бути зрозумілі юристові, що є також фахівцем в іншій галузі), наприклад: *non-patentable, nuclear-free*.

При перекладі юридичних текстів виникає проблема вибору правильного відповідника для іншої мови. На вибір варіантів перекладу впливає наявність еквівалентів у цільовій мові. Якщо він є, то мета зводиться до звичайної заміни на еквівалент, а за його відсутності — ретельно підбирається варіантний відповідник з урахуванням багатьох лінгвістичних і екстралінгвістичних факторів.

Еквіваленти — це постійні лексичні одиниці, які точно відтворюють значення слова і не залежать від контексту: *burglary* — крадіжка зі зломом, *white-collar crime* — злочин, вчинений службовцем, *injunction* — судова заборона, *affidavit* — письмове показання під присягою, *juvenile court* — суд у справах неповнолітніх, *copyright* — авторське право, *person* — особа, людина, *plaintiff* — позивач, *stranger* — незнайомець, іноземець, *probate law* — спадкове право, *corporal punishment* — тілесне покарання. Слід зазначити, що під час перекладу не завжди можлива абсолютна еквівалентність. Французький мовознавець і перекладач Ж. Мінен вважає, що причина цього полягає в «нескінченності» створюваних мовою «картин життя» (Комісаров, 1990), нарешті, на перетині всіх реальностей, культур і цивілізацій різних мов. Переклад складних термінів передбачає дві основні процедури — аналіз і синтез. У перекладі словосполучень важливу роль відіграє етап аналізу — переклад їх окремих компонентів. Для цього необхідно правильно визначити компоненти

складних термінів, оскільки ними можуть бути не лише слова, а й словосполучення, що входять до складних термінів. Важливо також визначити семантичний зв'язок між компонентами та з головними компонентами терміносполучення. Характер цих відносин визначає порядок перекладу та зміст складного терміна. Фаза синтезу перекладу включає побудову компонентів відповідно до заданих семантичних зв'язків і отримання остаточних перекладених версій складних термінів.

У випадках, коли еквівалент мови перекладу повністю ідентифікований, можна використовувати такі методи перекладу. Тобто, коли складові частини слова (морфема) чи словосполучення (лексема) перекладаються відповідними елементами мови, використовується калькування, наприклад: *manpower* — людські ресурси, *lawgiver* — законодавець, *accomplice of attempt* — співучасник замаху. Описовий прийом використовується, коли немає слова, що відповідає значенню в рідній мові, а також при тлумаченні слова в словнику, наприклад: *on account of whom it may concern* — за рахунок можливих залучених осіб; *official accusation* — офіційне стягнення.

Такі методи перекладу, як транскрипція, часто використовуються під час перекладу термінів у юридичному контексті, оскільки назви різних установ, законів та інших компаній часто використовуються в юридичних звітах і контрактах. Наприклад: *legitimism* — легітимізм; *vice-chancellor* — віце-канцлер, *coroner* — коронер, *Special Systems Industry* — Спецл Систем Індастрі.

Перетворення, які відбуваються під час процесу перекладу, поділяються на чотири основні типи:

- 1) перестановка (*prosecutorial judgement* — постанова органу прокуратури);
- 2) заміна (*Criminal Justice Act* — Закон про кримінальну відповідальність);
- 3) доповнення (*Scope of Agreement* — сфера дії угоди);
- 4) вилучення (*sea lawyer* — експерт (юрист) з морського права).

Такі перетворення можна комбінувати один з одним для отримання ознак складних, комплексних трансформацій. Дослідивши чотири типи перетворень, можна зробити висновок, що доповнення є найпоширенішим, а вилучення — найменш поширеним у перекладі українською мовою через стислість англійської термінології.

Для кваліфікованого перекладу документів будь-який перекладач повинен орієнтуватися в особливостях офіційно-ділового стилю, а також мати широку підготовку у відповідній сфері діяльності. Оскільки юридичний переклад сьогодні вважається одним із найскладніших видів перекладу, його неможливо правильно виконати без спеціальних знань у галузі права, чинного законодавства, конкретних видів правовідносин, спеціальної лексики, особливостей використання юридичної термінології в певному контексті тощо.

Недаремно юридичний переклад вважається одним із найскладніших видів перекладу. Багато в чому це пов'язано з тим, що звичайних навичок перекладачів недостатньо при перекладі юридичних текстів з української мови на іноземну або навпаки. «Юридичний переклад неможливо зробити коректно без використання досвіду у відповідній галузі права та без розуміння деталей конкретного виду правовідносин» (Федотова, 2000).

Необхідно орієнтуватися в чинному законодавстві та володіти спеціальним словниковим запасом і розуміти особливості використання іноземних правових термінів у конкретних ситуаціях. Юридичний переклад завжди пов'язаний з певними труднощами — зокрема неможливо перекладати нормативні акти, договори та інші документи, не розбираючись у тонкощах використання англійської юридичної термінології.

Юридичні переклади виконують переважно професіонали, які мають освіту в галузі юридичного права. «Тексти вихідної і цільової мов розглядаються в абсолютно різних правових системах, отже в них мають використовуватися різні формулювання, характерні для кожної з мов». Відзначимо, що при цьому ці формулювання мають бути зрозумілі обом сторонам і нести в собі однаковий сенс. В результаті «перекладачеві необхідно розбиратися в юридичному праві не тільки своєї країни, але і країни — носія вихідної мови» (Федотова, 2006). Розглядаючи синоніми, необхідно мати на увазі, що у вживанні часто трапляються помилки, оскільки полісемія може бути синонімом іншої лише в одному зі своїх значень. Наприклад, характерне для ділових текстів слово *request* (прохання) є синонімом слова *demand* (вимога) (обов'язково множинного): *demands* прохання/вимоги покупця.

На прикладі юридичного перекладу можна абсолютно точно стверджувати, що необхідно ще й докладно розбиратися в культур-

них особливостях носіїв вихідної мови, у специфічних конструкціях, властивих тільки їм.

Ще одна складність юридичних перекладів, як і інших спеціалізованих, полягає в необхідності мати глибокі пізнання в досліджуваній галузі і розбиратися в деталях, щоб «вибудувати пропозиції в логічно пов'язаний текст без протиріч і непорозуміння» (Гамзатов, 2004). Ця галузь вимагає також і особливої точності в формулюваннях, не можна будь-яку фразу перекладати «приблизно за змістом». Навіть дрібні помилки і неточності в перекладі тексту можуть призвести до неправильного тлумачення його сенсу і, як наслідок, «спонукати до будь-яких неправильних дій» (Гамзатов, 2004), наприклад, до пред'явлення судового позову. Безумовно, необхідно також враховувати і різницю в законодавствах країн.

Використання ідіом у юридичній мові регулюється історично сформованими правилами, встановленими традицією й обов'язковими для всіх. Помилки можуть бути в лексичному складі, граматичному оформленні, стилістиці формулювань. У юридичному підстилі використовуються стійкі вислови персонажів книжок або стилістично нейтральні формулювальні, яким бракує експресивності, а також слід звернути увагу на суто називний характер юридичного підстилю правових документів. Однакові іменники в тексті документа можуть повторюватися навіть у сусідніх реченнях і не бути заміненіми на займенники. В розмовних чи літературних текстах це вживання буде вважатися тавтологією (необґрунтоване повторення того самого слова). У підстилі права такі повтори є функціонально детермінованими, оскільки з їх допомогою можна уникнути помилкових тлумачень.

У юридичних документах широко вживаються іменники, які називають людей за ознакою, обумовленою будь-якою дією або ставленням: *employer* (наймач), *plaintiff* (позивач), *defendant* (відповідач), *witness* (свідок), *applicant* (заявник) тощо. Вживання іменників, що позначають посади і звання, в цьому стилі можливо тільки у формі чоловічого роду.

Важливо відзначити, що при перекладі юридичних текстів особливу увагу необхідно приділяти граматичним аспектам перекладу. У граматичних особливостях англійських юридичних текстів ми бачимо значне переваження дієслівних форм теперішнього часу, пасивних структур, модальних дієслів, що виражаються через відсутність

особових і вказівних займенників, зміни числівників, використання латинських кліше. У випадку юридичного перекладу зміст тексту накладає певні обмеження на граматичну структуру мови, які можна подолати за допомогою граматичних трансформацій.

Висновки. Результати дослідження надають можливість дійти до висновку, що юридичний переклад безсумнівно є одним з найважливіших. Причиною ж цього є те, що для якісного та точного перекладу одних лише перекладацьких навичок недостатньо, юридичний переклад не може бути здійснено коректно без використання спеціальних знань у відповідній галузі права, без знання специфіки конкретного виду правовідносин. Необхідно орієнтуватися у чинному законодавстві, а також володіти спеціальною лексикою і знати про особливості використання іноземної юридичної термінології в конкретному контексті.

Переклад юридичного тексту викликає багато труднощів, пов'язаних зі своєрідністю юридичної мови, лінгвокультурними розбіжностями мови оригіналу й мови перекладу, різницею в законодавчих системах та лінгвістичних традиціях країн, особливостями оформлення документів різного типу.

Текст більшості документів повинен мати рівний і спокійний стиль, що не викликає додаткових асоціацій і не відволікає від суті документа. Нейтральний виклад юридичних норм підвищує ефективність правового регулювання. Якість юридичного перекладу певним чином впливає на ефективність правозастосування, ступінь регламентації конкретних стосунків.

ЛІТЕРАТУРА

- Гамзатов М. Г. Техника и специфика юридического перевода. М., 2004.
- Гумовська І. М. Англійська юридична термінологія в юридичних текстах: генезис, дериваційні та семантично-функціональні аспекти : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2000. 19 с.
- Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова книга, 2004. 564 с.
- Карабан В. І. Переклад з української мови на англійську мову : навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця : Нова книга, 2003. 608 с.
- Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). М. : Высшая школа, 1990. 253 с.

Корунець І. В. Вступ до перекладознавства : підручник. Вінниця : Нова книга, 2008. 512 с.

Федоров А. В. Основы общей теории перевода. М. : Филология, 2002.

Федотова И. Г. Юридические понятия и категории в английском языке. Обнинск, 2000.

LEGAL TERMINOLOGY WITHIN THE PARADIGM OF SOME ASPECTS RELATED TO MODERN TRANSLATION STUDIES

Oleksandra Popova

Doctor of Pedagogy, Professor, Dean of the Faculty of Foreign Languages,
State institution «South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky»,
e-mail: alex-popova@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6244-5473>

Valeria Krasniuk

Master Student in Philology, State institution «South Ukrainian National Pedagogical
University named after K. D. Ushynsky»,
Odessa, Ukraine
e-mail: kenerim2@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1896-074X>

SUMMARY

The article has a review character and is dedicated to modern research in the field of legal translation. The main tasks of the translator and the problems that arise during the translation of jurisprudence are considered. The analysis of the material suggests that legal translations are mainly performed by professionals who have obtained a legal education. Texts in the source and target languages are treated in completely different legal systems, which substantiates the use of different wording for each language. It has been determined that, at the same time, these references must be clear to both parties and have the same meaning. The authors accentuate the necessity for translator to possess the knowledge of the laws of their country as well as the ones of the country in which the source language is used. All these factors together determine the specifics of legal translation and indicate that the legal field requires special accuracy and deep knowledge from translators; the legal field is one of the most difficult one for them.

During the analysis, we determined that the most common problems faced by legal translation specialists are as follows: the lack of deep knowledge in the researched field, differences in the legal systems and linguistic traditions of coun-

tries, and an insufficient number of widespread stable word combinations alongside their corresponding target word combinations.

Key words: features of legal translation, term, difficulties of translation, legal text, equivalent, adequate translation, documents, legal relations.

REFERENCES

Hamzatov M. H. (2004). Tekhnika i spetsifika yuridicheskogo perevoda [Techniques and specifics of legal translation]. Sbornik statey. SPb. [in Russian]

Humovs'ka I. M (2000). Anhliys'ka yurydychna terminolohiya v yurydychnykh tekstakh: Henezys, deryvatsiyni ta semantychno-funktsional'ni aspekty [English legal terminology in legal texts: genesis, derivational and semantic-functional aspects]. Avtoref. dys. ... kand.filol. nauk : 10.02.04 LNU im. Ivana Franka. L'viv. 19 [in Ukrainian].

Karaban V. I. (2004). Pereklad anhliys'koyi naukovoї i tekhnichnoyi literatury. Hramatychni trudnoshchi, leksychni, terminolohichni ta zhanrovo-stylistychni problemy. [Translation of English scientific and technical literature. Grammatical difficulties, lexical, terminological and genre-stylistic problems]. Vinnytsya: Nova knyha. 564 [in Ukrainian].

Karaban V. I. (2003). Pereklad z ukrayins'koyi movy na anhliys'ku movu. [Translation from Ukrainian to English]. Navchal'nyy posibnyk-dovidnyk dlya studentiv vyshchyykh zakladiv osvity. Vinnytsya: Nova knyha. 608. [in Ukrainian].

Komissarov V. N. (1990). Teoriya perevoda (lingvisticheskiye aspekty) [Theory of translation (linguistic aspects)] / V. N. Komissarov. — M. : Vysshaya shkola. — 253. [in Russian]

Korunets' I. V. (2008). Vstup do perekladoznavstva [Introduction to translation studies]. Pidruchnyk. Vinnytsya: Nova Knyha. 512.

Fedorov A. V. (2002). Osnovy zahal'noyi teorii perekladu. [Basics of the general theory of translation.] M.: Filolohiya, 2002 [in Ukrainian].

Fedotova I. H. (2000). Yuridicheskiye ponyatiya i kategorii v angliyskom yazyke. [Legal concepts and categories in English]. Obnins'k. [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 10.07.2022